

SECAP'ınıza Sahip Çıkın

Enerji İzleme Platformu:

İklim Değişikliğine Uyumun İzlenmesi

Kullanım Talimatları

Yazarlar	Paula Biseniece, Marika Rošā, Anda Jēkabsone (Ekodoma)
Yayınlaştırma Seviyesi	Kamu
Tarih	Ağustos 2023
Versiyon	v1

İçindekiler

Giriş.....	3
1. İzleme incelemesi oluşturma	4
1.1. İlk kez bir izleme incelemesi oluşturma	4
1.2. İkinci bir izleme incelemesi oluşturma - verileri içe aktarma.....	6
2. İncelemenin doldurulması	6
2.1. Adım1: Etkilenen sektörlerin belirlenmesi	7
2.2. Adım2: En önemli risklerin belirlenmesi	8
2.3. Adım3: Güvenlik açığının tanımlanması.....	8
2.4. Adım4: Eylemlerin belirlenmesi.....	9
2.5. Adım5: Özet	10
İletişim bilgileri.....	12

Giriş

Son yıllarda belediyeler, iklim değişikliğine uyumla ilgili bir bölüm de içeren Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planları (SECAP) veya İklim Planlarını aktif olarak geliştirmektedir. Bu bölümde genellikle mevcut durum ve iklim risklerinin en çok tehdit ettiği sektörler hakkında bilgi verilmektedir. SECAP ayrıca belediyenin dayanıklılığını ve uyum kapasitesini artırmak için belirlediği önlemleri de içerir.

OwnYourSECAP¹ projesi kapsamında Ekodoma, belediyelerin iklim göstergelerini ve uyum eylemlerini izlemeye başlamalarını ve uygulamalarını sağlamak için Enerji İzleme Platformunu (platform hakkında daha fazla bilgi: www.energoplanosana.lv ve neden yaptık: <https://energoplanosana.lv/en/par-platformu/>) yeni bir modül olan İklim Değişikliğine Uyumun İzlenmesi (bundan sonra İklim Modülü olarak anılacaktır) ile genişletmiştir.

Bu modül, herhangi bir belediyenin sadece uyum tedbirlerine ilişkin verileri takip etmeye başlayabileceği, bunların etkinliğini izleyebileceği değil, aynı zamanda hangi sektörlerin öncelikli olduğunu, örneğin kıyı erozyonu veya uzun süreli kuraklık ve sıcaklık nedeniyle tarımda ekonomik kayıplar gibi belediyenin hassasiyetlerinin neler olduğunu anlayabileceği kullanışlı ve kullanımı kolay bir araçtır.

İklim Modülü sektörleri, riskleri, göstergeleri ve eylemleri izler. Her sektör bir riskten etkilenir ve genellikle aynı riskler birden fazla sektörü etkileyebilir. Hassasiyet göstergeleri ise belediye tarafından uygulanan eylemlerin iklim direncini artırıp artırmadığını ölçmek için seçilir. Göstergeler, bir riskin bir sektör üzerindeki etkisini izlemek ve ölçmek için kullanılır. Eylemlerin amacı, gösterge değerlerinde yansıtıldığı gibi, risklere karşı kırılganlığı azaltmak ve risklerin etkilerini önlemek ve hafifletmektir.

Bu belge, İklim Modülünün nasıl kullanılacağına ilişkin genel yönergeleri ve ana adımları sunmaktadır.

¹ Proje hakkında daha fazla bilgi edinmek için bkz: www.ownyoursecap.eu

1. İzleme incelemesi oluşturma

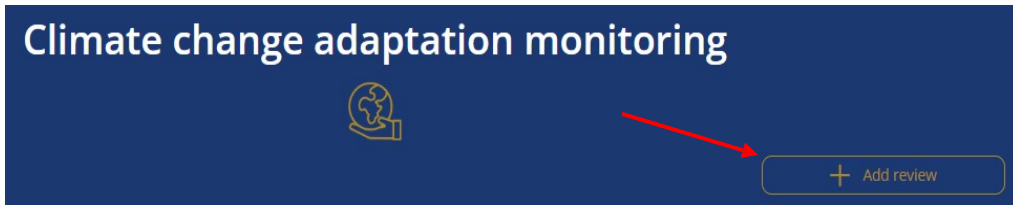
1.1. İlk kez bir izleme incelemesi oluşturma

İklim Modülüne erişim genellikle enerji veya çevre müdürüne ve/veya izleme incelemesini yapmak üzere erişim izni verilen kişiye verilir. İdeal olarak, inceleme, sorumluluklarından biri belediyede iklim değişikliğine uyum konularını ele almak olan bir çevre veya sivil koruma görevlisi tarafından yapılmalıdır.

Belediyenizin Enerji İzleme Platformunda halihazırda bir hesabı yoksa, lütfen platforma@ekodoma.lv adresine e-posta göndererek belediyenizin bir hesap oluşturtmasını ve bu modüle erişmesini talep edin.

İzleme raporlama dönemi bir takvim yılıdır.

İlk incelemeyi oluşturmak için "İnceleme ekle" ye tıklayın ve izleme incelemesi için gerekli temel verileri girin.

Yeni bir inceleme oluştururken, aşağıdaki temel veriler girilmelidir (ayrıca sonraki grafiğe bakın):

- İnceleme başlığı / numarası
- Zorluk seviyesi

Üç zorluk seviyesinden birini seçebilirsiniz: başlangıç, ileri veya uzman. İzleme karmaşıklık seviyesinin seçimi, izleme incelemesinde veri gireceğiniz risk ve sektör sayısını belirler. Başlangıç seviyesini seçerseniz, seçilecek iki risk olacaktır, deneyimli belediye için dört ve uzman belediye için seçilecek altı risk ve sektör türü olacaktır.

- İzleme yılı

İzleme incelemesini cari yıl, bir önceki yıl veya bir sonraki yıl için hazırlama seçeneğiniz vardır.

- İzlemeden sorumlu kişi

İzleme incelemesini hazırlamaktan sorumlu kişiyi belirtin.

- Riskler

Belediyeniz için en önemli ve ilgili olan iklim değişikliği risklerini seçin. Yalnızca bu seçilen riskler daha fazla raporlama için kullanılabilir. Platform, aralarından seçim yapabileceğiniz en önemli riskleri önceden tanımlamıştır:

○ aşırı yüksek sıcaklıklar	○ Kuraklık;
○ Aşırı soğuk;	○ Fırtınalar;
○ aşırı yağışlar;	○ orman yangınları;
○ sel ve deniz seviyesinin yükselmesi;	○ Diğerleri.

Enter the name/number of the monitoring review

Review title ⓘ

Monitoring review name/number...

Select the level of difficulty of the monitoring review

Monitoring level ⓘ

Monitoring level...

Beginner

Experienced

Expert

Select the review year

Monitoring year ⓘ

Select monitoring year...

2024

2023

2022

Enter name and surname of the responsible person

Responsible for monitoring ⓘ

Name Surname...

Select the risks to be addressed

Risks ⓘ

Extremely high temperatures

Extreme cold

CANCEL

SAVE

İncelemenin temel bilgileri girildikten sonra, "Kaydet" e tıklayın; inceleme kaydedilecek ve belediyeniz tarafından oluşturulan tüm izleme incelemelerinin bir liste görünümü açılacaktır. Oluşturduğunuz incelemeleri düzenleme veya silme imkanına sahipsiniz.

No.	Review title ⓘ	Monitoring level ⓘ	Monitoring period ⓘ	Responsible
1	Example	Beginner	2022	Name Surname

"Düzenle" düğmesine tıkladığınızda isim, zorluk seviyesi, yıl, sorumlu kişi ve seçilen riskleri düzenleyebileceğiniz genel bakış bilgileri açılacaktır.

Sağdaki "Sil" düğmesine tıkladığınızda, incelemenin silineceği konusunda sizi uyarmak için ek bir kutu açılacaktır. "Sil" düğmesine tekrar tıkladığınızda inceleme kalıcı olarak silinecektir.

1.2. İkinci bir izleme incelemesi oluşturma - verileri içe aktarma

İzleme incelemesini ikinci kez oluştururken, önceki yıllara ait inceleme verilerini içe aktarabilirsiniz. Bunu yapmak için, "İnceleme ekle" ye tıklayın ve bir sonraki adımda verilerini yeni izleme incelemesine aktarmak istediğiniz yılı seçin ve "İncelemeyi içe aktar" a tıklayın.

Ardından, incelemenin adını, yılını ve yeni incelemeden sorumlu kişiyi girmeniz gerekir. Yeni inceleme için izleme karmaşıklık düzeyini değiştirmeniz gerekiyorsa, bunu oluşturduğunuz incelemeyi düzenleyerek yapabilirsiniz ("Düzenle" düğmesine tıklayın).

No.	Review title ↕	Monitoring level ⓘ	Monitoring period ⓘ ↕	Responsible
1	Example	Beginner	2022	Name Surname
2	Review 2	Beginner	2023	Name Surname

Önemli! Belirli bir incelemenin izleme zorluk seviyesini daha düşük bir seviyeye, örneğin ileri seviyeden başlangıç seviyesine değiştirirseniz, içe aktarılan verilerin bir kısmının kaybolacağını lütfen unutmayın!

İncelemenin birçok yerine hangi verilerin girilmesi gerektiğini anlamanıza yardımcı olmak için açıklayıcı açıklama, gerekli parametrenin yanında verilir ve fare

imleç üzerine getirildiğinde simgesi.

2. İncelemenin doldurulması

Yeni bir inceleme oluşturulduktan sonra, yeni oluşturulan incelemenin satırına tıklayın:

No.	Review title	Monitoring level	Monitoring period	Responsible
1	Example	Beginner	2022	Name Surname
2	Review 2	Beginner	2023	Name Surname

İzleme incelemesi 5 bölümden oluşmaktadır: 1) iklim uyumunun izlenmesinden etkilenen sektörler, 2) her bir sektöre karşılık gelen riskler, 3) her bir riske karşılık gelen kırılganlık göstergeleri (sayısal tahminler), 4) azaltma eylemlerinin parametreleri ve 5) incelemenin bir özeti.

2.1. Adım 1: Etkilenen sektörlerin belirlenmesi

Bu adımda, belediyeinizde şu anda iklim değişikliğinden en çok etkilenen sektörleri seçecek ve bunları İklim Uyum İzleme İncelemesine dahil edeceksiniz. Sektörleri aşağıdaki listeden seçebilirsiniz:

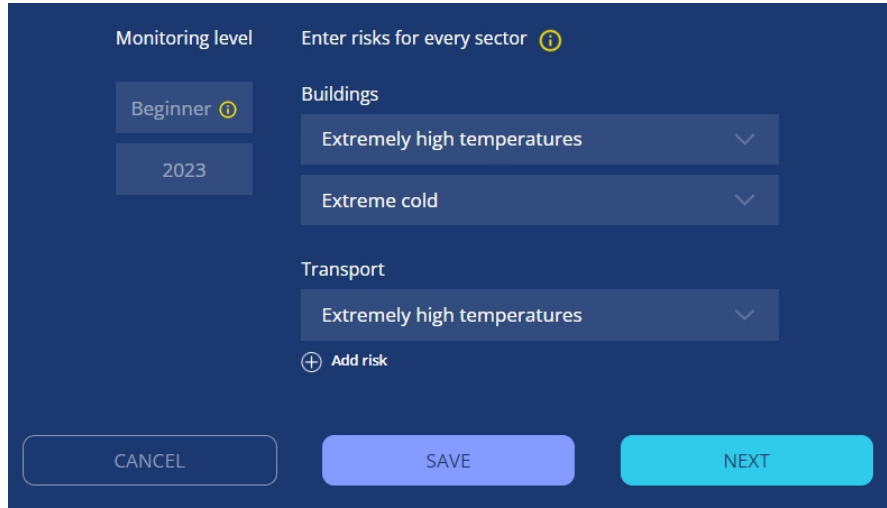
- Binalar
- Nakliye
- Enerji
- Su
- Atık
- Arazi kullanım planlaması
- Tarım ve ormancılık
- Çevre ve biyoçeşitlilik
- Sağlık
- Sivil koruma ve acil durumlar
- Turizm
- Diğerleri.

Yukarıda belirtildiği gibi, örneğin *Başlangıç* zorluk seviyesini seçerseniz, iki sektör seçebileceksiniz. İzleme karmaşıklığı seviyesi ne kadar yüksek olursa, o kadar fazla sektör seçebilir ve incelemeye dahil edebilirsiniz. İhtiyacınız olan tüm sektörleri seçin ve "İleri"ye tıklayın.

2.2. Adım 2: En önemli risklerin belirlenmesi

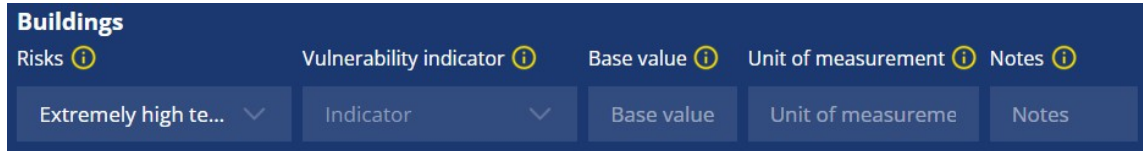
Bir sonraki adım yukarıda seçilen sektörleri ve riskleri eşleştirmektir. Her sektörün altında, önceden seçilmiş risklerden birini seçin (menüde yalnızca incelemeyi oluştururken girdiğiniz riskler görünecektir). "Risk ekle" ye tıklayın ve ek bir satır görünecektir. Risk sayısı önceden tanımlanmış izleme karmaşıklığı seviyesine bağlıdır, bu nedenle "Risk ekle" düğmesi yoksa, o seviyedeki maksimum risk sayısı girilir. Tüm riskler eklendiğinde "İleri" ye tıklayın.

Not: Her sektör için en az bir risk girilmelidir.

2.3. Adım 3: Güvenlik açığının tanımlanması

Üçüncü adım, her risk için bir göstergenin, bir temel değer, bir metriğin seçilip eklenebildiği ve gerekirse notların eklendiği kırılma noktası değerlendirilmesidir.

Aşağıdaki güvenlik açığı göstergelerini seçme seçeneğiniz vardır:

- Kamu hizmetlerinin (enerji/su temini, toplu taşıma, sivil koruma/acil durum hizmetleri, vb.) sağlanmadığı ortalama süre (saat olarak).
- Kamu hizmetlerinin kesintiye uğradığı gün sayısı (enerji/su temini, sağlık/sivil savunma/acil durum hizmetleri, atık yönetimi).
- Aşırı hava olayları nedeniyle € cinsinden doğrudan yıllık ekonomik kayıplar (örn. ticari/tarımsal/endüstriyel/turizm sektörü).
- Acil durumlarda erişilemeyen alan (örn. itfaiyeciler), %.
- Geçirimsiz yüzeylerin alanı, %.
- 1999'dan sonra inşa edilen binalar, %.
- 1979'dan sonra inşa edilen binalar, %.
- Mobil konutlarda yaşayan nüfus.
- 65 yaş ve üzeri nüfus, %.
- 18 yaş ve üzeri nüfus, %.
- Gelirinin %50'sinden fazlasını kiraya harcayan nüfus, %.
- Kronik hastalığı olan nüfus yüzdesi (12 ayrı hastalık).
- İçme suyu kalitesi.
- Her 1000 kişi başına düşen mevcut akut bakım hastane yatağı sayısı.
- Sağlık sigortası olan nüfus, %.

- Ağaç gölgeliklerinin kapladığı alan.
- Taşkın yataklarındaki bina sayısı.
- Taşkın yataklarında yaşayan nüfus, %.
- Sular altında kalan bölgelerdeki yol sayısı, km.
- Yıllık orman yangını sayısı.
- Orman yangınlarından etkilenen alan.
- Orman yangınlarından etkilenen kişi sayısı.
- Kuraklık dönemlerinde etkilenen alanlar, ha.
- Yılda şiddetli kuraklık yaşanan gün sayısı.
- Kurak dönemlerden etkilenen alanlar, %.
- Yağış miktarı, mm.
- Sıcak dönemlerde maksimum sıcaklık, °C.
- Isı nedeniyle kaybedilen potansiyel çalışma saatleri.
- Sıcaklığa bağlı ölümler.
- Kliması olan hanelerin yüzdesi.
- Kentsel alanlardaki yeşil alan oranı, %.
- Aşırı hava olaylarının ölümcüllüğü.
- Deniz seviyesinden 1 m'den daha az yükseklikteki alanlarda yaşayan nüfus, %.
- Kaplama yüzey sıcaklığındaki azalma, %.
- Çatı yüzey sıcaklığındaki azalma, %.
- Cephe yüzey sıcaklığının azaltılması, %.
- Su kütlelerinin oranı, %.
- Doğa rezervlerinin ve korunan alanların oranı, %.
- Bina yoğunluğu.
- Korunan alan büyüklüğü, %.
- Restore edilen alan, %.
- Sürdürülebilir şekilde yönetilen alanlar, %.
- Su kütlelerinin durumu.
- Yeşil alanların mevcudiyeti.
- Nüfusun iklim değişikliği riskleri konusunda farkındalığı.
- İklim veri kaynaklarının kalitesi.
- İklim değişikliğine ilişkin istişare sürecinin kalitesi.
- Diğerleri.

Nitel ve nicel göstergeler sizin seçtiğiniz bir sistem ve birimler kullanılarak ölçülebilir; örneğin, vatandaşların farkındalığı kendi tanımladığınız 10 puanlık bir ölçekle, düzenlenen farkındalık artırıcı eylemlerin sayısı veya sözlü bir tanımla, yani "tatmin edici", "gereklikleri karşılamıyor" vb. ölçülebilir. Derecelendirme sisteminin notlarda açıklanması tercih edilir.

"Diğer" göstergesini seçtiğinizde, tanımladığınız herhangi bir göstergeyi manuel olarak girebileceğiniz ek bir kutu açılacaktır. Ardından "İleri"ye tıklayın.

2.4. Adım 4: Eylemlerin belirlenmesi

Dördüncü adım, doğaya dayalı çözümler de dahil olmak üzere azaltım ve uyum eylemlerini tanımlayabileceğiniz eylemlerin seçilmesidir.

Her bir eylem için aşağıdaki bilgiler girilmelidir:

- *Eylem adı*: manuel olarak girilir.
- *Etkilenen ana sektör*: eylemin hangi sektörü hedeflediği.
- *Diğer ilgili sektörler*: burada diğer sektörler seçilebilir veya hiçbiri belirtilmeyebilir.
- *İlgili göstergeler*: Adım 3'te tanımlanan kırılganlık göstergelerinden biri seçilmelidir.
- *Son uygulama tarihi*: Tedbirin uygulanmasının daha uzun sürmesi halinde, eylemin uygulama dönemi sadece referans yıl değil, herhangi bir yıl olabilir.
- *uygulama durumu*: tedbirin uygulanmasına başlanıp başlanmadığını, uygulanma sürecinde olup olmadığını, halihazırda uygulanıp uygulanmadığını veya iptal edilip edilmediğini ya da ertelenip ertelenmediğini belirtin.
- Gerekirse *notlar*.

Sol alttaki "Eylem ekle" düğmesine tıklayarak ek eylemler eklenebilir. Son olarak, "İleri" düğmesine tıklayın.

Enter the corresponding parameters for each action ⓘ

Action ⓘ	Sector ⓘ	Other related sectors ⓘ	Related indicators ⓘ	Implementation deadline ⓘ	Status	Notes
Action 1	Civil protection an...	Sector	Average length (in...	2023	Started	Notes
Action 2	Transport	Sector	Damaged tires of t...	2024	Planned	Notes
Action	Sector	Sector	Related indicators	Year	Status	Notes

⊕ Add action

CANCEL SAVE NEXT

2.5. Adım 5: Özet

Özet, önceki adımlardan elde edilen verilerle iki tablo oluşturur:

- Tablo 1, etkilenen sektörlerde belirlenen riskler için yıllık gösterge değerlerini özetler (kullanıcı girebilir ve düzenleyebilir) ve trend değişikliklerini ve ilgili eylemleri gösterir:

No.	Sector	Risk	Indicator	Value (2022)	Value (2023)	Base value	Unit of measurement	Decrease/increase	Related actions
1	Buildings	Extreme cold	% of areas non-accessible for emergency responses (e.g. firefighting services)			12	%		3
2	Transport	Extremely high temperatures	Damaged tires of the vehicles			32	pcs		2

- Tablo 2, belirlenen eylemleri, etkilenen sektörleri, ilgili göstergeleri, uygulama için zaman çizelgesini, uygulama durumunu ve notları özetlemektedir:

No.	Action	Sector	Related indicators	Implementation deadline	Status	Other related sectors	Notes
1	Action 1	Civil protection and emergencies	Average length (in hours) of the public service interruptions (e.g. energy/water supply, public transport traffic, health/civil protection/emergency services)	2023	Started		
2	Action 2	Transport	Damaged tires of the vehicles	2024	Planned		

Tablo 1'de, satırın sonundaki düzenle düğmesine tıklayarak belirli bir gösterge için geçmiş değerler ekleyebilir ve temel değeri ve ölçüm birimini değiştirebilirsiniz.

No.	Sector	Risk	Indicator	Value (2022)	Value (2023)	Base value	Unit of measurement	Decrease/increase	Related actions
1	Buildings	Extreme cold	% of areas non-accessible for emergency responses (e.g. firefighting services)			12	%		3
2	Transport	Extremely high temperatures	Damaged tires of the vehicles			32	pcs		2
1	Buildings	Extreme cold	% of areas non-accessible for emergency responses (e.g. firefighting services)	20		12	%		3
2	Transport	Extremely high temperatures	Damaged tires of the vehicles			32	pcs		2
1	Buildings	Extreme cold	% of areas non-accessible for emergency responses (e.g. firefighting services)	20	8	12	%	↓	3
2	Transport	Extremely high temperatures	Damaged tires of the vehicles			32	pcs		2

Tüm ek bilgiler özet bölümünde toplandıktan ve veriler doğrulandıktan sonra, sayfanın altındaki "İndir" düğmesine tıklayarak özet incelemeyi *pdf* formatında indirebilirsiniz.

Herhangi bir sorunuz veya öneriniz varsa ya da Enerji İzleme Platformundaki diğer modülleri denemek istiyorsanız (daha fazla bilgi için: <https://energoplanosana.lv/#moduli>), lütfen platforma@ekodoma.lv adresinden bizimle iletişime geçin. Size onlar hakkında daha fazla bilgi vermekten mutluluk duyarız!

İletişim bilgileri

EKODOMA Ltd.

Noliktavas street 3, Riga, LV-1010, Letonya

Telefon: +371 67323212

E-posta ekodoma@ekodoma.lv

www.ekodoma.lv

©Ekodoma

Enerji İzleme Platformu EKODOMA Ltd. şirketinin mülkiyetindedir. Tasarım, metin ve yazılım kodu dahil olmak üzere EMP'deki tüm yaratıcı çalışmalar EKODOMA Ltd. şirketinin mülkiyetinde ve telif hakkındadır ve Letonya Cumhuriyeti yasaları kapsamında korunmaktadır. EMP materyallerinin, görüntülerinin ve bilgilerinin herhangi bir şekilde yeniden yayınlanması veya ticari kullanımı yasaktır. Diyagramlar veya metin gibi herhangi bir öğenin kopyalanmasına ve diğer elektronik veya basılı yayınlarda kullanılmasına Ekodoma Ltd. izni olmadan izin verilmez.

©Ekodoma

Diğer bilgi kaynakları: <https://plano.lv/>

<https://energoplanosana.lv/>